

Leonardo da Vinci

SALVATOR MUNDI

Uz valrieksta dēļa tapušās eļļas gleznas izmērs ir **45,4 × 65,6 cm**. Tajā redzams Kristus renesanses laikmeta apģērbā, kurš ar paceltu labo roku svēta cilvēkus, bet kreisajā rokā tur kristāla lodi.

Pasaules glābējs tapis ap **1500. gadu**. Tiek uzskatīts, ka itāļu māksliniekam to pasūtīja Francijas karalis. Vēlāk glezna nonāca britu galmā.

1900. gadā gleznu iegādājās kāds britu kolekcionārs – tolaik tika uzskatīts, ka autors ir nevis pats da Vinči, **bet gan viņa mācekļi**.

Pēc kārtējās pārdošanas (tikai par 10 000 dolāru 2005. gadā) tās jaunais īpašnieks – mākslas tirgotāju konsorcijs gleznu restaurēja un apstiprināja, ka patiesībā tā ir paša Leonardo darbs.

Kopš 2013. gada glezna atradās Krievijas miljardiera **Dmitrija Ribolovjeva kolekcijā**. Bijušais *Urālkālija* īpašnieks un futbola kluba *AS Monaco* prezidents to nopirka par 127,5 miljoniem dolāru, un tagad pārdevis tālāk par 400 miljoniem (papildu 50 miljoni ir komisijas maksa izsoļu namam).

Interesanti, ka Dmitrija Ribolovjeva kolekcijā atrodas arī Marka Rotko glezna *Nr.6 (violets, zaļš un sarkans)*. 2014. gadā miljardieris to nopirka no kāda franču vīndara par 140 miljoniem eiro (186 miljoniem dolāru) – tā ir **lielākā summa, kas jebkad samaksāta par Latvijā dzimuša mākslinieka darbu**.

Augstākā zināmā pārdota mākslas darba cena **līdz šim bija 300 miljoni ASV dolāru** (253 miljoni eiro), ko amerikāņu finansists Kenets Grifins 2015. gada septembrī samaksāja par abstraktā ekspresionista Vilema de Kūninga eļļas gleznu *Interchange*.

Leonardo da Vinči slavenākais darbs *Mona Liza* tiek uzskatīts arī par gleznu ar pasaulē augstāko apdrošināto vērtību. Tālajā 1962. gadā eksperti to novērtēja par 100 miljoniem dolāru, kas mūsdienā cenās būtu **790 miljoni dolāru**.

Tagad izsolē Ņujorkā par *Pasaules glābēju* cīnījās četri pircēji. No sākotnēji prasītajiem 100 miljoniem līdz 450 miljoniem cena uzkāpa 19 minūšu laikā. Pircēja vārdu izsoļu nams *Christie's* pagaidām neatklāj.

Viens no vadošajiem Leonardo da Vinči daiļrades pētniekiem, mākslas vēsturnieks Mārtins Kemps no Oksfordas Universitātes uzskata, ka visā pasaulē ir **mazāk nekā 20 gleznu**, kuru autentiskums ir pierādīts, proti, eksperti ir vienisprātis, ka to autors tiešām ir pats da Vinči.

